

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Jiriny Chmelové v právní věci žalobců: **a) T. S., b) nezl. V. Ch., c) nezl. V. S.**, všichni zastoupeni obecným zmocněncem Ing. D. Z., Ph.D., MBA, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádostí žalobců ze dne 16. 8. 2023 o udělení dočasné ochrany pro nepřijatelnost, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 29. 11. 2023, č. j. 52 A 52/2023-102,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **se zamítá**.
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobcům **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobci jsou státní příslušníci Ukrajiny. V souvislosti s invazí Ruské federace opustili Ukrajinu a vycestovali do Maďarska, kde získali oprávnění k pobytu pro osoby požívající dočasné ochrany. Vzhledem k tomu, že matka žalobkyně a) pobývá na základě oprávnění plynoucího z dočasné ochrany v České republice, požádali později žalobci o udělení dočasné ochrany v České republice. Jejich žádosti však byly žalovaným vráceny jako nepřijatelné, neboť oprávnění k pobytu plynoucí z dočasné ochrany již získali v jiném členském státě Evropské unie [§ 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých

opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „lex Ukrajina“)].

[2] Žalobci se proti postupu žalovaného bránili zásahovou žalobou. Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích žalobě vyhověl, rozsudkem označeným v záhlaví určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že pro nepřijatelnost odmítl a vrátil žalobcům jejich žádosti ze dne 16. 8. 2023 o udělení dočasné ochrany, byl nezákonný a přikázal žalovanému, aby tyto žádosti přijal a vedl o nich řízení. Krajský soud uvedl, že z obsahu správních spisů i shodných tvrzení účastníků vyplynulo, že žalobci jsou držiteli pobytového oprávnění plynoucího z dočasné ochrany v Maďarsku. Dospěl však k závěru, že § 5 odst. 1 písm. c), resp. písm. d) lex Ukrajina nelze aplikovat pro rozpor s unijním právem, protože jimi český zákonodárce nepřipustně zavedl další důvody pro vyloučení osob z dočasné ochrany, které neodpovídají čl. 28 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Mezi směrnicí předvídané důvody pro vyloučení z dočasné ochrany totiž nespadá to, že žadatel o dočasnou ochranu požádal či mu byla udělena v jiném členském státě. Ukrajínští státní příslušníci mají dle krajského soudu právo volby členského státu Evropské unie, v němž budou požívat práv spojených s dočasnou ochranou, a to nejen v případě první podané žádosti, ale i v případě druhotného přemístění se v rámci Evropské unie. Podstatné je, aby nepožívaly těchto práv ve více členských státech současně.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobců

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že sporná ustanovení lex Ukrajina nevylučují žadatele z udělení dočasné ochrany. Pokud již osoba získala dočasnou ochranu v jiném členském státě, není z ní vyloučena tím, že je její další žádost nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) tohoto zákona. Dva členské státy nemohou udělit dočasnou ochranu najednou, anebo po sobě. Čl. 28 směrnice o dočasné ochraně tak dle stěžovatele dopadá na jiné situace. Jeho cílem je z taxativně uvedených důvodů odeprít dočasnou ochranu cizinci zcela. Je-li dán některý z důvodů uvedených v tomto ustanovení, cizinec by neměl požívat dočasné ochrany v žádném členském státě. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina však dopadají na odlišnou skupinu žadatelů o udělení dočasné ochrany, a to na osoby, které již dočasnou ochranu získaly nebo o ni požádaly v jiném členském státě. Netransponuje proto (a ani nijak nedoplňuje) čl. 28 směrnice o dočasné ochraně.

[4] Stěžovatel dále konstatoval, že cílem směrnice o dočasné ochraně není to, aby cizinci žádali o dočasnou ochranu nebo ji měli udělenou ve více členských státech. Neupravuje však nástroj, jak předejít riziku druhotného přemísťování osob a jak zabránit zneužití práva na poskytnutí dočasné ochrany. Stěžovatel namítl, že opakovanými žádostmi o udělení dočasné ochrany v různých členských státech cizinci zneužívají svého práva na podání, resp. na získání dočasné ochrany a zatěžují tím přijímací kapacity jednotlivých členských států. Stěžovatel se proto domnívá, že institut nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina neodporuje žádnému z ustanovení směrnice, ale tato ustanovení doplňuje tak, aby bylo dosaženo cíle

pokračování

směrnice a byly eliminovány pokusy o zneužití práva na poskytnutí dočasné ochrany. Institut nepřijatelnosti žádosti o udělení dočasné ochrany je tedy logickým nástrojem, jak takovému zneužívání zabránit. Stěžovatel rovněž namítl, že krajský soud měl stran jím spatřované rozpornosti vnitrostátní úpravy s evropským právem položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“).

[5] Žalobci ve svém vyjádření ke kasační stížnosti označili argumentaci rozsudku krajského soudu za důkladnou, věcnou, podrobnou a ztotožnili se s ní. Odmítli stěžovatelův názor, že krajský soud měl položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Poukázali na motiv svého druhotného přemístění se v rámci Evropské unie, jímž bylo sloučení rodiny, který považují za princip a ustálenou přirozenoprávní hodnotu.

III. Přerušení řízení a další vyjádření účastníků

[6] Usnesením ze dne 6. 6. 2024, č. j. 6 Azs 356/2023-21, bylo řízení v uvedené věci přerušeno, neboť Soudnímu dvoru byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37, předložena předběžná otázka týkající se práva na soudní ochranu proti neudělení povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany a dále předběžná otázka týkající se nepřijatelnosti žádosti o povolení k pobytu osoby za účelem poskytnutí dočasné ochrany, jestliže cizinec požádal o povolení k pobytu v jiném členském státě, či mu v něm již bylo uděleno.

[7] Poté, co Soudní dvůr rozsudkem ze dne 27. 2. 2025, ve věci C-753/23, *Krasiliva*, o těchto předběžných otázkách rozhodl, odpadla překážka řízení a usnesením ze dne 4. 3. 2025, č. j. 6 Azs 356/2023-23, bylo rozhodnuto o pokračování v řízení.

[8] Stěžovatel na rozsudek ve věci *Krasiliva* reagoval vyjádřením, v němž zdůraznil, že závěry Soudního dvora nelze vztáhnout na případ žalobců. Rozsudek vycházel výlučně z okolností věci, v níž byly předběžné otázky předloženy, avšak okolnosti případu žalobců jsou odlišné. Žalobcům bylo na rozdíl od citovaného případu povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany již vydáno jiným členským státem. Soudní dvůr sice v rozsudku výslovně neuvedl, jak má členský stát postupovat, získal-li žadatel povolení k pobytu v jiném členském státě, dle stěžovatele však lze z rozsudku dovodit, že v takovém případě má být další žádost o povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany vyhodnocena negativně. Směrnice nezakotvuje právo volného pohybu držitelů oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, resp. jejich právo na přesun do jiného členského státu. S výjimkami ve směrnici popsanými neukládá ani členským státům povinnost respektovat sekundární přemístění se držitelů povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a vydávat jim povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany na svém území.

[9] Žalobci v doplňujícím vyjádření sdělili, že stěžovatel na základě nyní přezkoumávaného pravomocného rozsudku krajského soudu žalobcům dočasnou ochranu udělil, resp. udělil jim oprávnění k pobytu na území České republiky za tímto účelem. Popsali pozitivní dopady jejich dosavadního společného života v České republice včetně dopadů na vzdělání obou nezletilých a dále na zdravotní stav matky žalobkyně a). V reakci na stěžovatelovo vyjádření žalobci uvedli, že do řízení vnáší nepřipustné nové argumenty a právní úvahy.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval výlukou ze soudního přezkumu vrácení nepříjemné žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 2 lex Ukrajina, který stanoví, že v případě vrácení žádosti o dočasnou ochranu stěžovatelem z důvodu její nepřijatelnosti je soudní přezkum vyloučen. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že tato výluka není slučitelná s unijním právem. Stěžovatel proti tomuto závěru nevznosl námitky. Jedná se však o stěžejní otázku, kterou je třeba posoudit. Nejvyšší správní soud v minulosti shledal uvedenou výluku konformní jak s právem Evropské unie, tak s českým ústavním pořádkem (rozsudek ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022-46). Soudní dvůr však v rozsudku ve věci *Krasiliva* jednoznačně vyslovil, že podle článku 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie má osoba požívající dočasné ochrany právo na účinný prostředek nápravy před soudem proti postupu, jímž členský stát vrací žádost o udělení povolení k pobytu ve smyslu článku 8 této směrnice jako nepříjemnou. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem, že výluka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 lex Ukrajina není slučitelná s unijním právem, neboť osobám požívajícím dočasné ochrany toto právo nepřipustně odepírá. Nelze jej proto aplikovat a vrácení žádosti o dočasnou ochranu stěžovatelem z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina lze přezkoumat.

[12] Klíčovou otázkou v posuzované věci je, zda institut nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu z důvodu, že ji podal cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, je slučitelný s unijní úpravou. Podle krajského soudu nelze z důvodu předchozího poskytnutí dočasné ochrany jinou členskou zemí vrátit žádost jako nepříjemnou, neboť takový postup odporuje směrnici o dočasné ochraně. Naopak podle stěžovatele institut nepřijatelnosti žádosti unijní úpravě neodporuje.

[13] Obdobnou otázkou se zabýval Soudní dvůr v citovaném rozsudku ve věci *Krasiliva*, v němž dospěl k závěru, že pokud osoba požívající dočasné ochrany požádala o povolení k pobytu na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně v prvním členském státě, ale dosud je nezískala, a následně odcestuje do druhého členského státu, v němž podá podobnou žádost, nemůže druhý členský stát tuto žádost odmítnout jako nepříjemnou pouze z toho důvodu, že žádost již byla podána v prvním členském státě. Na tyto závěry navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a v řadě dalších rozsudků (např. ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 2 Azs 269/2024-33, nebo ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49). Již v prvním z citovaných rozsudků Nejvyšší správní soud řešil, zda lze z pohledu unijního práva a judikatury Soudního dvora považovat za nepříjemnou [ve smyslu § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina] žádost cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě. Vzhledem k tomu, že se jedná o otázku, která je sporná i v nyní posuzovaném případě, Nejvyšší správní soud vychází ze závěrů své ustálené judikatury a v podrobnostech na ně odkazuje.

pokračování

[14] Podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie.*

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že byť to jasně neplyne z jazykového vyjádření české právní úpravy, institut nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina se nevztahuje k udělení dočasné ochrany jako takové, nýbrž pouze k poskytnutí oprávnění k pobytu z dočasné ochrany plynoucího. Dočasná ochrana je udělována hromadně již na unijní úrovni, a to pro celou skupinu osob definovanou vždy v prováděcím rozhodnutí Rady přijatém na základě čl. 5 směrnice o dočasné ochraně. Takovým prováděcím rozhodnutím je ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2022/382“). Role členských států se v tomto systému omezuje na ověření, zda daný žadatel skutečně spadá pod některou ze skupin osob vymezených v prováděcím rozhodnutí, a následné vydání odpovídajících dokladů umožňujících přístup k čerpání dílčích práv osobám požívajícím dočasné ochrany, jako je oprávnění k pobytu (čl. 8 směrnice o dočasné ochraně) a s ním dále spojená práva na zaměstnání (čl. 12 směrnice o dočasné ochraně), na přiměřené ubytování a zdravotní péči (čl. 13 směrnice o dočasné ochraně) nebo přístup do vzdělávacího systému hostitelského členského státu (čl. 14 směrnice o dočasné ochraně). „Dočasná ochrana“ ve smyslu českých právních předpisů je tedy pouze jakousi legislativní zkratkou pro oprávnění k pobytu na území České republiky.

[16] Krajský soud založil svůj závěr o neslučitelnosti § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina především na taxativní povaze výčtu důvodů pro vyloučení osoby z dočasné ochrany ve smyslu čl. 28 směrnice o dočasné ochraně a konstrukci směrnice jako minimální harmonizace, která připouští pouze příznivější úpravu členských států. Tuto argumentaci však Nejvyšší správní soud již v minulosti odmítl jako nepřiléhavou. Uvedený článek směrnice dopadá na vyloučení z dočasné ochrany jako takové, a to z vážných důvodů, jako je ochrana bezpečnosti státu. Stěžovatel má pravdu do té míry, že institut nepřijatelnosti žádosti (§ 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina] osobu z dočasné ochrany jako takové nevylučuje.

[17] Se stěžovatelem lze souhlasit rovněž v tom, že čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany je možné pouze v jednom členském státě. Tento závěr výslovně potvrzuje bod 16 odůvodnění prováděcího rozhodnutí 2022/382, systematika a znění směrnice o dočasné ochraně počítající např. v čl. 11, čl. 15 odst. 5, čl. 25 a čl. 26 jen s jedním hostitelským státem, jakož i citovaný rozsudek Soudního dvora ve věci *Krasiliva*, podle něhož si státní příslušníci Ukrajiny mohou zvolit členský stát, v němž budou práv plynoucích z dočasné ochrany požívat a orgány členských států jsou oprávněny ověřit, zda osoby požívající dočasnou ochranu „již nezískaly povolení k pobytu v jiném členském státě“ (bod 30 citovaného rozsudku). Je však třeba zodpovědět otázku, zda mají osoby čerpající práva z dočasné ochrany, též právo na druhotné přemístění se do jiného jimi zvoleného členského státu poté, co jim již některý jiný členský stát na jejich žádost vydal (prvotní) povolení k pobytu. S tím úzce souvisí otázka, zda z unijního práva plyne povinnost přijmout žádost o poskytnutí dočasné ochrany od osob usilujících o druhotné přemístění se v rámci Evropské unie a vydat jim za tím účelem povolení k pobytu. Pokud totiž držitelům

dočasné ochrany unijní úprava právo na druhotné přemístění se zakládá, nemůže vnitrostátní institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina obstat. Směrnice o dočasné ochraně ani prováděcí rozhodnutí 2022/382 na tyto otázky přímo odpověď neposkytují.

[18] Soudní dvůr v rozsudku ve věci *Krasiliva* na jednu stranu zdůraznil právo státních příslušníků Ukrajiny vybrat si členský stát, v němž chtějí požívat práv spojených s dočasnou ochranou (body 27 a 28). Na druhou stranu však členským státům výslovně umožnil ověřovat, zda žadatel již nezískal povolení k pobytu v jiném členském státě (bod 30). Nedoplnil však, k čemu podobné oprávnění orgánů členského státu vlastně slouží. Dopad svého závěru o nemožnosti odmítnout žádost jako nepřijatelnou navíc z časového hlediska omezil po dobu, dokud žadatel nezískal povolení k pobytu (bod 33). Dopad článku 11 směrnice o dočasné ochraně posoudil v kontextu odpovědi na první předběžnou otázku jako irelevantní, aniž se však již zabýval významem dohody členských států, které ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny uplatnění tohoto článku vyloučily.

[19] Nejvyšší správní soud proto ve výše citovaných rozsudcích zohlednil obecná výkladová východiska poskytnutá mu Soudním dvorem a sám se zabýval obecným režimem směrnice o dočasné ochraně. Dospěl k závěru, že tento režim sice nepočítá s právem držitelů dočasné ochrany zvolit si členský stát pobytu a neumožňuje jim domoci se vydání sekundárního oprávnění k pobytu v jiném než hostitelském členském státě (pokud by tomu tak nebylo, mechanismy přemísťování držitelů dočasné ochrany a jejich nuceného navracení do hostitelského státu by postrádaly svůj význam), nicméně prováděcí rozhodnutí 2022/382, doplněné o dohodu členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně, celý režim podle směrnice o dočasné ochraně vlastně obrací. Držitelům dočasné ochrany přiznává právo primární volby členského státu, v němž jim má být poskytnut komplex práv s touto ochranou spojených, přičemž tento režim zahrnuje i volbu sekundární. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu tedy z unijního práva plyne právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany, na druhotné přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice o dočasné ochraně vydat povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina tomuto právu odporuje.

[20] Judikatura ovšem také zdůrazňuje, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany (a tedy ani pobytového oprávnění) ve více členských státech zároveň (srovnej bod 30 rozsudku ve věci *Krasiliva* a operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí 2022/382, str. 9).

[21] Pro přehlednost proto citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu shrnula, že v budoucnu může při posuzování žádostí o poskytnutí dočasné ochrany docházet k několika situacím a jak tyto situace v souladu s unijní úpravou řešit:

1. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána, *aniž osoba předtím požádala* o pobytové oprávnění v jiném členském státě. Pokud tato osoba bude spadat pod čl. 2 prováděcího rozhodnutí 2022/382, bude namísto dočasnou ochranu poskytnout a za tím účelem vydat povolení k pobytu.

pokračování

2. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána *poté, co osoba podala žádost v jiném členském státě*, avšak pobytové oprávnění v něm *ještě neobdržela*. V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. c) lex Ukrajina pro jeho neslučitelnost s unijní úpravou. Žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.

3. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána *poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě*, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně *již nedisponuje* (např. z důvodu, že bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina pro jeho neslučitelnost s unijním právem. Žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.

4. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána *poté, co osoba obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě* a toto pobytové oprávnění *je stále platné a trvá*. Ani v takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina pro jeho neslučitelnost s unijním právem. Žádost bude nutné věcně projednat. Stěžovatel žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Pokud bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, stěžovatel ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění (popř. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit), vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu stěžovatel poskytne součinnost:

a. Jestliže žadatel učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu.

b. Jestliže žadatel stěžovateli doloží, že učinil nezbytné kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě, avšak k jeho zániku dosud nedošlo z důvodu nečinnosti na straně orgánů tohoto členského státu, stěžovatel žádosti rovněž vyhoví a vydá oprávnění k pobytu. O této skutečnosti stěžovatel sám uvědomí orgány původního hostitelského státu a nezbytné údaje vloží do informačního systému *Temporary Protection Platform* (TPD).

c. Jestliže žadatel v přiměřené lhůtě stěžovateli nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, stěžovatel žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.

[22] S ohledem na právě uvedené nemohou samotné druhotné přemístění se a žádost o udělení dočasné ochrany představovat zneužití práva. Nelze však vyloučit, že se žadatel v individuálním případě takového zneužití práva dopustí. To musí být následně náležitě

a přezkoumatelně odůvodněno a prokázáno správním orgánem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 Azs 190/2024-20, body 25 a 26).

[23] Nejvyšší správní soud uzavírá, že závěr krajského soudu o neslučitelnosti české právní úpravy nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina s unijním právem obstál. Krajskému soudu tak lze přisvědčit, že stěžovatel vrácením žádostí o poskytnutí dočasné ochrany z důvodu jejich nepřijatelnosti protiprávně zasáhl do práv žalobců, a tedy se dopustil nezákonného zásahu. Stěžovatel byl proto (v souladu s výrokem II napadeného rozsudku) povinen přijmout žádosti žalobců o udělení dočasné ochrany a tyto žádosti posoudit způsobem nastíněným v bodě [21] tohoto rozsudku.

V. Závěr a náklady řízení

[24] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel (žalovaný) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Náhrada nákladů řízení by náležela úspěšným žalobcům. Těm však v řízení nevznikly náklady v souvislosti s úkony, které v řízení učinili, přičemž paušální náhradu hotových výdajů nelze ve správním soudnictví přiznat účastníkovi nezastoupenému advokátem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, body 18 až 21). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žalobcům náhrada nákladů nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu